

fuzinar

Leto XXXVII

Ravne na Koroškem, maj 2000

št. 5

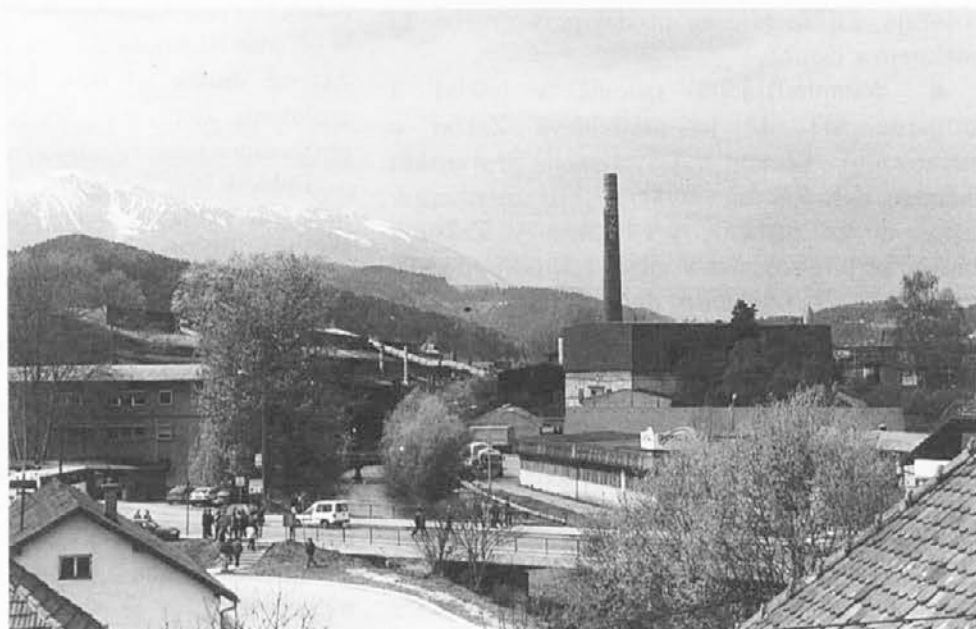
DOBRA OCENA ZA LANSKOLETNO POSLOVANJE SLOVENSКИH ŽELEZARN

Poslovni sistem Slovenske železarne d. d. je v preteklem letu doživel nekaj strukturnih sprememb: poslovna deleža (80 %) družb Jeklo Štore in ITRO Štore sta bila prodana strateškemu partnerju, poslovni sistem je prevzel družbo vnukinjo (ISI Štore – invalidsko podjetje), namenska podjetja so se preoblikovala v invalidska podjetja (CPK Jesenice,

Logistični center Ravne, IC Štore), v postopku likvidacije je družba PFP Ljubljana, končal pa se je tudi stečajni postopek za družbo PFJ Ljubljana.

Poseben poudarek pa je v zadnjem četrtletju veljal programu prestrukturiranja poslovnega sistema, ki ga je pred kratkim potrdila tudi Vlada RS. Program se osredotoča na prestrukturiranje poslovnega sistema

Ravensko
veduto
značilno
oblikuje
tudi
železarna.

Slovenske železarn (SŽ), ki je v večinski lasti Republike Slovenije. Temelj programa je finančno in poslovno prestrukturiranje poslovnega jedra Slovenskih železarn – štirih jedrnih družb poslovnega sistema (Acroni, Metal, STO in Noži) in dveh energetskih družb (Energetika Ravne in Energetika Jesenice). Program bo zagotovil osnove za dolgoročni obstoj in razvoj slovenskega jeklarstva.

Uprava SŽ je poslovno politiko za leto 1999 izvajala v skladu z Gospodarskim načrtom za leto 1999 in s Sanacijskim programom Slovenskih železarn za obdobje 1998–2000. Za prihodnje obdobje (do leta 2004) pa cilje določa program prestrukturiranja.

Osnovna strategija, ki ji je sledila uprava SŽ, je bila usmerjena k naslednjim nalogam:

- postopno čiščenje proizvodnih programov do strukture, ki prinaša popolno pokritje proizvodnih stroškov,
- zagotavljanje sredstev za najnujnejša vlaganja v izboljšave tehnološkega procesa z namenom zagotavljanja kakovostnih proizvodov za vedno zahtevnejši trg ter
- iskanje možnosti za krčenje števila kadrov na socialno ustrežnejše načine, ker sistem dejansko nima dovolj finančnih sredstev.

Poslovanje Slovenskih železarn d. d. so v letu 1999 opredeljevale naslednje temeljne značilnosti:

- do začetka zadnjega četrtletja se je nadaljevala izrazita recesija na jeklarskem trgu,
- poslovni sistem se je soočal z likvidnostnimi težavami predvsem zaradi plačevanja obresti za obveznice Slovenskih železarn, ki so sicer izdane s poroštvom države,
- proces privatizacije družb sistema je terminsko kasnil zaradi težkega izhodiščnega položaja, saj so bile na prodaj prav družbe, ki poslujejo z izgubo,
- dokapitalizacija sistema v višini 3 milijarde SIT, ki jo predvideva Zakon o privatizaciji (Zakon o privatizaciji Slovenskih železarn, UL RS št. 13/98), ni bila izvedena v višini in za namene, predvidene v Zakonu, temveč so bila sredstva v višini 1,5 milijarde SIT porabljena za poplačilo obresti na obveznice namesto za razvojne investicije oziroma dokapitalizacijo družb, in
- cena električne energije je bila, kljub dogovorom, znižana šele v drugem polletju poslovnega leta, kar je povzročilo kar za 830 milijonov SIT višje stroške energije od načrtovanih v sanacijskem programu.

Kljub tržni recesiji in nekaterim odstopanjem pri prodaji in proizvodnji sta uprava in nadzorni svet SŽ z rezultati poslovanja v letu 1999 zadovoljna. Rezultati

za poslovni sistem SŽ, še posebej pa za jedrne družbe sistema, namreč dokazujejo, da je sistem sposoben tekoče pozitivno poslovati.

Bistveno izboljšanje rezultatov pa je pogojeno z uspešnejšim reševanjem:

- problematike obveznic Slovenskih železarn s poroštvom države,
- nepokritih dolgov bivših jugoslovanskih republik, zlasti do družbe Stroji in tehnološka oprema, in določitve strategije ohranjanja in razvoja namenske proizvodnje za vojaške potrebe, od katere je v precejšnji meri odvisen razvoj predvsem družbe Stroji in tehnološka oprema Ravne, in
- pomoči države pri razreševanju socialne problematike, tudi v luči novega Programa prestrukturiranja Slovenskih železarn za obdobje 2000–2004.

Izkaz uspeha za leto 1999 in bilanca sredstev na dan 31. 12. 1999 še nista bila revidirana. Po zaključenih revizijah računovodskih izkazov v vseh družbah sistema SŽ bo kot zadnja opravljena še revizija računovodskih izkazov SŽ d. d., ki bo za poslovno leto 1999 zaključena do 30. junija 2000.

Poslovanje družb v primerjavi s sanacijskim programom

Rezultati za sistem SŽ za leto 1999 kažejo, da so proizvodne družbe, kljub močni recesiji, dosegle dobiček iz poslovanja v višini 163 milijonov SIT, kar je bil eden od temeljnih ciljev sanacijskega programa. Aktivne družbe so tako, tudi zaradi negativnega poslovanja storitvenih družb, dosegle dobiček iz poslovanja v višini 69 milijonov SIT.

Dobiček iz poslovanja ni zadoščal za pokritje vseh finančnih stroškov in izrednih odhodkov, zato so aktivne družbe na nivoju celotnega poslovanja beležile izgubo v višini 607 milijonov SIT. To je za 280 milijonov SIT manj, kot je bilo predvideno s sanacijskim programom oziroma za polovico manj kot v letu 1998.

Na negativni rezultat poslovanja proizvodnih družb je najbolj vplival negativni revalorizacijski izid, ki je znašal kar 805 milijonov SIT. Ob pozitivnem revalorizacijskem izidu bi proizvodne družbe poslovale pozitivno na celotnem nivoju poslovanja.

Matična družba izkazuje izgubo v višini 5,5 milijona SIT, kar je posledica predvsem plačevanja obresti za obveznice in prodaje deležev družb.

Kadrovska gibanja

V sistemu SŽ je bilo konec leta 1999 5.684 zaposlenih, kar je za 614 ali 9,7 % manj kot ob koncu leta 1998. Največji delež razlike gre predvsem na račun prodaje poslovnega deleža družb Jeklo Store in ITRO Store (490 oseb). Med družbami v sistemu SŽ je bilo preračunanih 79 delavcev.

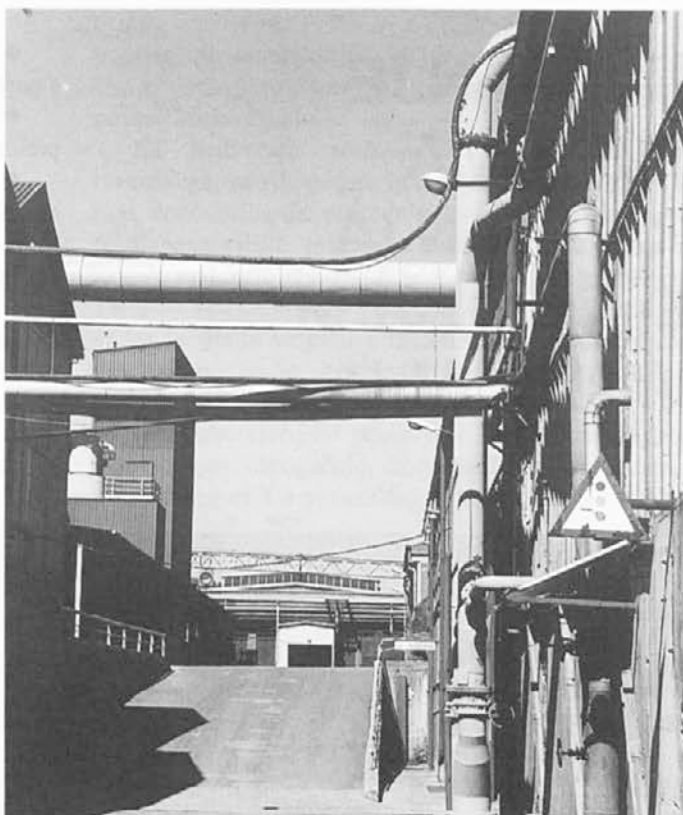
Povzetek poslovanja družb

Acroni

Proizvodnja odlitega jekla je znašala 260.557 ton. Poslovanje družbe Acroni Jesenice je bilo v letu 1999 oteženo zaradi specifične tržne situacije. Nizke nabavne cene in nizke prodajne cene so si namreč sledile z zamikom. Položaj je dodatno zaostrovalo povpraševanje, ki se je izrazito usmerjalo v nerjavni program. Opredeljeno je negativno vplivalo na pozitivne učinke nižje cene električne energije (sicer šele v drugem polletju) in učinke davka na dodano vrednost. Kljub tem dejstvom so rezultati poslovanja v letu 1999 izrazito ugodnejši od rezultatov v prejšnjih letih.

Metal

V preteklem letu se je soočal z izrazitim upadanjem povpraševanja, kar pa ni vplivalo na doseganje načrtovanih poslovnih rezultatov, saj je Metal uspel bistveno preseči cilje v sanacijskem načrtu: namesto predvidene celotne izgube v višini 428,5 milijona SIT je posloval z dobičkom v višini skoraj 46 milijonov SIT. Obenem je Metalu uspelo povečati cene, ki jih dosega na trgu. Proizvodnja odlitega jekla je dosegla 75.295 ton.

Igra vertikal in horizontal

Stroji in tehnološka oprema

Družba je dosegla boljše rezultate od pričakovanih. Doseženi dobiček je sicer minimalen, vendar pokriva vse nastale stroške, tudi stroške financiranja, ki so v družbi še na sprejemljivem nivoju (3 % kosmatega donosa). Največ težav povzroča program težke livarne, ki ga bo treba posebej analizirati v luči prestrukturiranja družbe, kar je naloga novega vodstva. Eden od bistvenih problemov je obstoj namenskega programa, za katerega država nima dolgoročne strategije razvoja.

Noži

To je ena od redkih družb sistema SŽ, ki že nekaj let posluje z dobičkom. Le-tega namensko usmerja v tehnološko posodobitev proizvodnje in v izboljšanje proizvodnega programa, kar se bo moralo odraziti v večji dobičkonosnosti programov družbe.

Podatki za leto 1999	ACRONI	METAL	STO	NOŽI
Količinska prodaja (t)	201.412	52.804	6.859	948
Vrednost prodaje (v 000 SIT)	24.441.525	12.008.245	7.208.281	1.445.271
Dobiček (izguba) iz posl. (v 000 SIT)	-29.550	389.252	125.205	25.395
Celotni dobiček (izguba) (v 000 SIT)	-645.082	45.971	4.845	25.575
Povpr. št. zaposlenih	1.466	1.133	853	189

UVAJANJE SISTEMA RAVNANJA Z OKOLJEM V METALU

V zadnjih letih večkrat omenjajo v medijih standard ISO 14001. To je mednarodni standard za sistem ravnanja z okoljem. Ta standard pomaga podjetjem, da sistematično uredijo svojo okoljevarstveno problematiko ter za sistem nato tudi pridobijo neodvisno potrditev – certifikat. Razlogov za uvedbo sistema ravnanja z okoljem je več: med drugimi tudi ta, da so okoljevarstveni kriteriji, poleg kakovosti in cene, vedno pomembnejši faktor pri trženju izdelkov.

**Primer
zgodbe
skrbi
za
okolje
v
Jeklovleku**

Na Koroškem sta doslej certifikat za sistem ravnanja z okoljem pridobili dve družbi, in sicer TAB Mežica in Energetika Ravne, z uvajanjem sistema pa se ukvarja več podjetij. Tudi v Metalu smo pred leti pričeli s projektom uvajanja sistema ravnanja z okoljem po standardu ISO 14001. Projekt želimo v letošnjem letu zaključiti s pridobitvijo certifikata.

V okviru izvajanja projekta smo na začetku prepoznali ekološke črne točke in se pospešeno lotili njihove ureditve. Tako smo v preteklih letih izvedli več aktivnosti; če omenimo samo največje, smo:

- uredili in očistili haldo ter uvedli kontrolirano odlaganje odpadkov,

- zmanjšali hrup na delovnem mestu in v okolje s postavitvijo protihrupne zaščite pri UHP,
- zmanjšali onesnaženost odpadnih vod s preureditvijo škajne jame v Valjarni gredic,
- uredili centralno skladišče za nevarne odpadke,
- zmanjšali možnost izliva nevarnih snovi v okolico z ureditvijo lovilnih bazenov in posod,
- na vseh področjih spremljamo vplive na okolje z meritvami in imamo tako vpogled na to, kako naše podjetje vpliva na okolje.

Za uspešno uveden sistem ravnanja z okoljem je zelo pomembno, da prepoznamo vse dejavnosti in procese, ki lahko ključno vplivajo na okolje. Za take dejavnosti oziroma procese smo napisali jasna navodila, ki povedo, kako ravnati, da pride do čim manjšega vpliva na okolje. Tako na primer

- Predpis za rokovanje z nevarnimi snovmi opisuje način rokovanja z nevarnimi snovmi od nabave, skladiščenja, uporabe do odstranjevanja. Predpis določa tudi ravnanje v primeru nesreč, evidentiranje nesreč, prepoznavanje in analiziranje nesreč.

- Pravilnik o ravnanju z odpadki obravnava zbiranje, sortiranje, prevažanje, skladiščenje in evidentiranje odpadkov.

Standard daje velik poudarek izobraževanju in osveščanju zaposlenih. V ta namen v Metalu izvajamo usposabljanja posameznih delavcev na ključnih delovnih mestih ter podajamo splošne informacije o sistemu.

Postavitev ter uspešno izvajanje sistema ravnanja z okoljem je zahtevno delo. Prav tako je zelo težko tak sistem potrditi in pridobiti zanj certifikat. Da bomo uspeli doseči tudi ta cilj, bomo morali sodelovati vsi zaposleni.

Ekologinja v Metalu
Bernarda Drofenik, univ. dipl. inž. metal. in mater.

STROKOVNO SREČANJE KALIBRACIJSKIH LABORATORIJEV NA RAVNAH

Od objave zadnjega članka v Informativnem fužinarju o OE DML, v sklopu katere deluje tudi akreditirani kalibracijski laboratorij za dolžinska in mehanska merila, je minilo že dobro leto dni. Ta organizacijska enota podjetja Stroj in tehnološka oprema uspešno posluje in je lani dosegla pozitivne rezultate.

Od strokovnih dejavnosti DML pa tokrat opišimo zaključni sestanek medlaboratorijske primerjave, ki je potekal 18. aprila. Kot je povedal **direktor OE DML Mirko Pikalo**, so takrat na Ravne prišli predstavniki LFSB (Laboratorij Fakultete za strojništvo in ladjedelništvo) iz Zagreba in LTM (Laboratorij za tehnološke meritve pri Strojni fakulteti) iz Maribora. "Tokrat smo se predstavniki laboratorijev srečali že tretjič zapovrstjo; vzrok za naša strokovna srečanja pa je zahteva, ki jo postavlja standard za akreditirane laboratorije, saj predpisuje, da morajo le-ti svojo tehnično usposobljenost redno preverjati tudi s t. i. medlaboratorijskimi primerjavami."

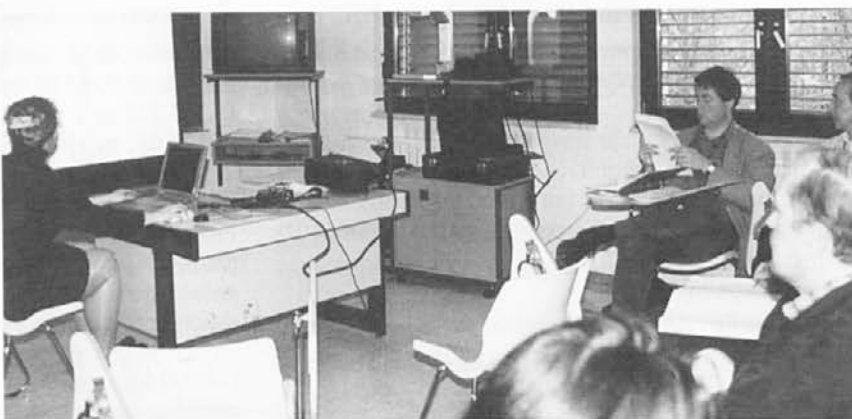
Tovrstno srečanje vsako leto pripravi in vodi drug laboratorij (letos so bili organizatorji Mariborčani): izbere vzorce za meritve, določi postopek oziroma način poteka meritev in izdela časovni načrt. Ko vsi vključeni laboratoriji opravijo meritve, sledi zaključni sestanek, na katerem vsi istočasno predstavijo rezultate. Izračuna se tudi koeficient ujemanja med laboratoriji.

"Tokratna medlaboratorijska primerjava je bila zelo dobro organizirana in je uspešno potekala. V povprečju so bili izračunani faktorji ujemanja zadovoljivi, pokazali pa so tudi na nekatere pomanjkljivosti pri

posameznih laboratorijih, ki jih bodo skušali le-ti v čim krajšem času odpraviti," je ugotovitve primerjave povzel Mirko Pikalo.

Na nedavnem srečanju so se predstavniki ravnanskega, mariborskega in zagrebškega laboratorija tudi dogovorili, da prihodnje leto k sodelovanju v medlaboratorijski primerjavi skušajo pritegniti še kakšen podoben laboratorij iz Avstrije ali Madžarske. Tako bo verodostojnost primerjave še večja. DML pa se bo že junija vključil v mednarodno laboratorijsko primerjavo, ki jo pripravlja švicarska nacionalna kalibracijska služba. Merili bodo konusne kalibre.

"Medlaboratorijske primerjave so pomembne, saj laboratorijem omogočajo, da preverijo svojo tehnično usposobljenost. Če se rezultati njihovih meritev preveč

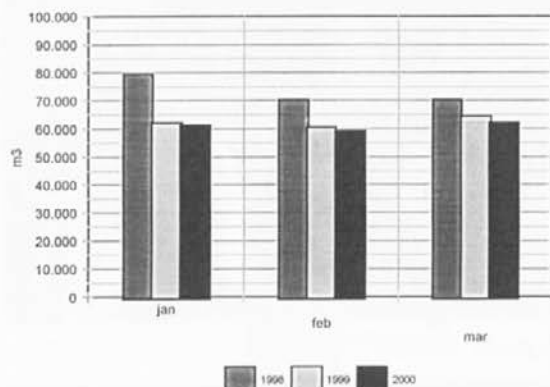
Udeleženci medlaboratorijske primerjave pozorno sledijo predstavitvi rezultatov meritev.

razlikujejo, je treba ugotoviti, zakaj prihaja do odstopanj: je vzrok oprema, referenčni etaloni ali kaj drugega. V primerjavi odkrite pomanjkljivosti v sistemu merjenja laboratoriji potem odpravijo s korektivnimi ukrepi. Vsakoletna srečanja akreditiranih laboratorijev pa so pomembna tudi zaradi vzdrževanja strokovnih stikov in izmenjave strokovnih izkušenj," je medlaboratorijske primerjave ovrednotil direktor DML.

Oskrba z energijo v marcu

V marcu se še nadaljuje trend iz prvih dveh letošnjih mesecev, ko je bila proizvodnja surovega jekla rekordno visoka. Proizvodnja surovega jekla je v marcu ponovno presegla mejo 12.000 t (12.117 t) in se je povečala glede na že v februarju uspešen obseg (12.081 t) še za 0,3 %. V primerjavi s proizvodnjo surovega jekla v marcu 1999 (10.567 t) je bila letošnja proizvodnja višja za 14,7 %. Skupna proizvodnja je bila v marcu prav tako rekordno visoka in je po dolgem času presegla mejo 20.000 t. V marcu je znašala 20.209 t in se je glede na februar (19.804 t) povečala za 2 %. V primerjavi s skupno proizvodnjo v marcu 1999 (17.288 t) pa je bila višja za 16,9 %.

Pregled porabe pitne vode
za leto 1998, 99 in 2000

Analiza proizvodnje in distribucije energentov za marec kaže glede na večjo proizvodnjo surovega jekla in obsežnejšo skupno proizvodnjo tudi rahlo povečan obseg proizvodnje in distribucije energentov.

V marcu je bilo distribuirane 12.764 MWh električne energije, kar je za 0,7 % več kot februarja (12.669 MWh). Marca 1999 pa je distribucija znašala 11.307 MWh oziroma je bila za dobrih 12,8 % manjša v primerjavi z letošnjim marcem.

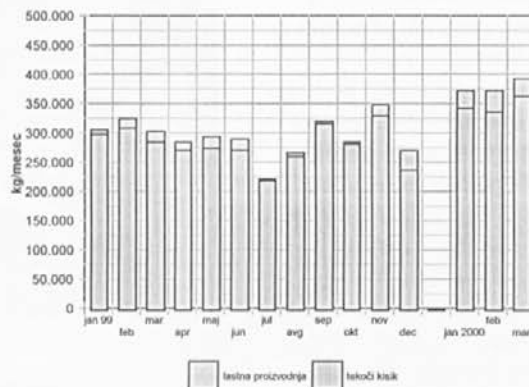
Distribucija zemeljskega plina je bila v marcu (4.833.389 Sm³) le za 0,2 % večja od planiranih količin.

Proizvodnja pare (1.635 t) se je v primerjavi s prejšnjim mesecem (1.408 t) povečala za 16 %, glede na lanski marec (2.057 t) pa je bila manjša za 20,5 %. Proizvodnja sanitarne tople vode je znašala v marcu 5.402 m³ in je bila višja kot v februarju (4.691 m³), in sicer za 8,9 %, glede na lanski marec (5.990 m³) pa je nižja za 9,8 %.

Distribucija hladilne vode v marcu (395.869 m³) je v primerjavi s februarjem (407.236 m³) nižja za 2,8 %, glede na lanski marec (392.688 m³) pa je kljub za 1 % povečani distribuciji v pričakovanem obsegu rabe tega energenta glede na doseženo proizvodnjo surovega jekla in skupno proizvodnjo. Distribucija pitne vode je bila v marcu (62.149 m³) višja za 5 % v primerjavi s prejšnjim mesecem (59.183 m³). Glede na lanski marec (63.763 m³) je za 2,5 % nižja.

Pregled distribucije kisika
za leto 1999 in 2000

Proizvodnja komprimiranega zraka je v marcu dosegla 5.636.772 m³ in je glede na prejšnji mesec (5.253.717 m³) večja za 7,3 %, glede na lanski februar (5.193.481 m³) pa je višja za 8,5 %.

Proizvodnja in distribucija tehničnih atmosferskih plinov, kisika in dušika je bila marca večja kot februarja. Proizvodnja kisika je bila v marcu (392.803 kg) še višja (za 5,4 %) kot v februarju (372.794 kg), vendar je glede na omenjeni obseg proizvodnje surovega jekla in količino skupne proizvodnje v pričakovanem obsegu. Distribucija argona je bila v marcu 18.100 kg in je glede na februar (18.099 kg) v enakem obsegu, v primerjavi s povprečno mesečno distribucijo lani (16.006 kg) in glede na obseg proizvodnje v tem mesecu pa je povsem pričakovana.

Tehnični vodja Energetike Ravne: Anton Vučko

ZAHVALA

Sodelavcu Filipu Šepulu se zahvaljujemo za učinkovito ravnanje ob poškodbi transformatorja ter preprečitev izlitja olja v lovilni bazen.

Direktorica Energetike Ravne, d. o. o.:
Mojca Kert Kos

USPEŠEN ZAKLJUČEK GRADBENIH DEL NA OBJEKTU NOVE KOVAŠKE STISKALNICE

27. sestanek projektnega tima: na levi strani so predstavniki izvajalskih podjetij, na desni strokovnjaki iz Metala (Posnetek: Fotostudio Ocepek)

4. aprila 2000 je imel projektni tim, ki je vodil izgradnjo kovaške stiskalnice, 27. sestanek. Še zadnjič so bili prisotni trije člani iz izvajalskega podjetja SGP Kograd GOK IGEM z Raven na Koroškem.

Gradbena dela so se začela 26. novembra 1999 in se končala 28. marca 2000. Izvajanje je bilo dokaj zahtevno, saj se je delalo v utesnjenem okolju Težke kovačnice, kjer je bilo treba sproti usklajevati in dopolnjevati vsak del projekta. Delo je bilo brez napak uspešno zaključeno, zahvaljujoč inovativnim predlogom vseh članov,

projektantskemu delu **Milene Benko** iz podjetja EXTRA, uspešnemu nadzoru **Anke Maklin**, sodelovanju **strokovnjakov Metala Ravne in drugih podjetij** ter velikim izkušnjam strokovnjakov za gradbena dela iz podjetja IGEM: **Marjana Šurca, Janka Preglava in Danila Kozlarja**.

Vsem se je za uspešno delo zahvalil **Jože Studenčnik**, odgovoren za projekt.

Vladimir Macur

INTERVENCIJE PGE GASILSKEGA ZAVODA RAVNE V APRILU

9. 4. 2000 je ob 7.27 zaradi strojeloma v Energetiki Ravne odtekalo transformatorsko olje v lovilni kanal. Zaradi vibracij se je odtrgal hladilni ventil, ki je bil montiran na dnu transformatorja, zato je nastala odprtina, skozi katero je odtekalo olje.

Poklicna gasilska enota je iztekanje olja preprečila z lovljenjem in s takojšnjim prečrpavanjem v druge posode, okolico pa zaščitila.

Za družbe je bilo aprila opravljenih 5 prevozov z reševalnim vozilom, 3 zaradi poškodb in 2 ob nenadnih obolenjih.

Drugod je enota posredovala:

7. 4. 2000 na skupni intervenciji z društvi iz Mežiške doline v Jazbini v občini Črna,

11. 4. 2000 pri prometni nesreči na cesti Kotlje-Slovenj Gradec,

25. 4. 2000 pri prometni nesreči na cesti Ravne-Prevalje.

V. d. direktor:
Branko Čas

VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU NA OBMOČJU ŽELEZARNE RAVNE V LETU 1999

Pojem varnost in zdravje pri delu je lani postal tudi uradno priznan termin, s katerim se bodo v prihodnje urejevali odnosi med delavci in delodajalci, saj je 28. julija 1999 začel veljati novi Zakon o varnosti in zdravju pri delu. Ta zakon zagotovo prinaša povsem nov način razmišljanja in obnašanja v gospodarskih družbah predvsem zaradi znanih sprememb v družbenoekonomskih odnosih. V prvi vrsti je to pogojeno z zaključevanjem procesa preoblikovanja družbene v zasebno lastnino, ki hkrati transparira pravice in odgovornost lastnika proizvodnih sredstev, nadalje so zelo jasno opredeljene vloge vodilne oz. vodstvene strukture v podjetju, pravice in obveznosti delavcev, vloge sindikata(ov) ter posredno s tem uveljavljanje delavske souprave in nenazadnje – v zakonu je dosledno opredeljena tudi vloga stroke s področja varnosti in zdravja pri delu.

Tem spremembam in novim zahtevam bolj ali manj uspešno sledijo družbe na območju nekdanje Železrne Ravne. Spomniti velja, da je prišlo pri organiziranosti izvajanja nalog varnosti in zdravja pri delu do največjih sprememb prav v začetku leta 1994, ko so se številne dotedanje službe osamosvojile, med njimi tudi takratna služba varstva pri delu. Zadnja zakonska določila potrjujejo pravilno odločitev, ki je spodbujala podjetniško obliko organiziranosti številnih servisnih dejavnosti, med njimi tudi varstva pri delu. Novi Zakon o varnosti in zdravju pri delu na več mestih zelo natančno opredeljuje obveznost delodajalcev do izvajanja nalog varnosti in zdravja pri delu. Način organiziranosti pa prepušča delodajalcu, bodisi da tovrstno problematiko rešuje z lastnimi strokovnimi kadri ali pa angažira zunanja specializirana podjetja. Razvoj stroke varnosti in zdravja pri delu prehaja v zadnjih letih v izrazito specialistično reševanje nastale problematike, ki zahteva od posameznika poznavanje problematike in s tem ustreznega reševanja nalog s strani naročnika. Poleg tega je zakonodajalec s področja urejanja zadev

varnosti in zdravja pri delu (Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstvo za zdravstvo in Ministrstvo za okolje in prostor) že v letu 1997 predpisal posebne pogoje, ki jih morajo izpolnjevati pooblaščenice organizacije s področja varnosti in zdravja pri delu. V letošnjem letu pa so se pogoji še dodatno zaostri, saj je prešlo področje izvajanja nalog varnosti in zdravja pri delu z dosedanjega pooblastila na izdajo dovoljenj za delo pod posebnimi pogoji. S tem se je prostor za opravljanje tovrstnega dela zelo zožil, kar bo povzročilo ustrezno selekcioniranje izvajalcev. Menimo, da je tovrstna sistemska rešitev povsem ustrezna, predvsem pa je pričakovana s strani naročnikov, ki želijo in zahtevajo vse zahtevnejše in odgovornejše rešitve problemov na področju varnosti in zdravja pri delu. In prav je tako, saj postaja problematika varnosti in zdravja pri delu za gospodarske družbe vse zahtevnejša, predvsem pa vedno bolj odgovorna.

Na območju Železrne Ravne izvajajo naloge s področja varnosti in zdravja pri delu podjetje BVD – RAVNE, d.o.o. (Biro za varnost pri delu), ki ima ustrezno dovoljenje za delo od Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve. Med ključna pooblastila sodijo izvajanje nalog s področja pregledov sredstev za delo ter opravljanje ekoloških meritev na delovnih mestih, z novim zakonom pa še izobraževanje iz varstva pri delu in izdelava izjave o varnosti s predhodno oceno tveganja.

PREGLEDI SREDSTEV ZA DELO

V letu 1999 je bila za podjetja na območju Železrne Ravne s področja varnosti in zdravja pri delu opravljena vrsta nalog, ki so po svoji vsebini prav

gotovo prispevala pomemben delež k ustrezni ravni zagotavljanja celovitega varstva pri delu. Mednje sodijo v prvi vrsti pregledi sredstev za delo, s katerimi posamezna podjetja ustvarjajo minimalne tehnične pogoje varnega dela.

Opravljeni varnostno-tehnični pregledi sredstev za delo v letu 1999:

Podjetje	Sredstva za delo	Viličarji	Žerjavi	Konzolna dvigala
METAL	287	7	22	
STO	119	7	12	9
OPREMA	69	3		11
NOŽI	62			27
ARMATURE	43		2	
STYRIA VZMETI	13			
ENERGETIKA	27			

Zakon predpisuje redne periodične roke pregledov sredstev za delo, in sicer so ti odvisni od stopnje nevarnosti na posameznem delovnem mestu. V kategorijo pregledov sredstev za delo vsaki dve leti sodijo vse delovne naprave s področja metalurgije, medtem ko se sredstva za delo v mehanskih obratih pregledujejo vsaka tri leta. Od tega je odvisna tudi letna dinamika opravljenih varnostno-tehničnih pregledov. Na tem področju je v zadnjih letih skrb vzbujajoče stanje na posameznih sredstvih za delo, saj je vedno večji delež takšnih, ki po opravljenem varnostnem pregledu zaradi ugotovljenih večjih pomanjkljivosti ne dobijo ustreznega spričevala oz. poročila o varnosti. Seveda pa tovrstni problem ne velja samo za naša podjetja, ampak je po podatkih Urada RS za varnost in zdravje pri delu več kot 1/3 pregledanih sredstev za delo v gospodarskih družbah države takšnih, da ne dobijo ustreznega varnostnega dovoljenja za delo. Odgovor za to je treba iskati predvsem v vedno večji tehnično-tehnološki iztrošenosti sredstev za delo kot tudi v skromnejših investicijskih sredstvih, ki jih posamezna podjetja zmorejo vlagati v obnovo stare ali celo v nakup nove tehnologije.

IZOBRAŽEVANJE

Zakon o varnosti in zdravju pri delu nalaga delodajalcem, da morajo delavce periodično seznaniti z nevarnostmi na delu ter jih podučiti o varnem načinu dela. V ta namen smo v posameznih podjetjih izvedli vrsto predavanj s področja varstva pri delu in varstva pred požarom. Slednje je vključeno v proces usposabljanja iz varstva pri delu predvsem zaradi

stopnje požarne ogroženosti v posameznih podjetjih kot tudi zaradi racionalnosti sočasnega izobraževanja. V lanskem letu se je udeležilo predavanja iz varstva pri delu več kot 1000 zaposlenih, daleč največ iz Metala (390), STO (207), Armatur (134), Vogarda (70), Styrie Vzmeti (65) in Energetike (58). Ob tem smo izvedli poseben seminar s področja seznanitve z novo zakonodajo s področja varnosti in zdravja pri delu za vodstvene delavce posameznih podjetij. Izvajalca seminarja sta bila direktor Urada RS za varnost in zdravje pri delu mag. Milan Srna in glavni inšpektor RS za delo Borut Brezovar.

EKOLOGIJA NA DELOVNEM MESTU

Spremljanje ekoloških razmer na delovnih mestih sodi med ključne naloge in obveznosti delodajalcev. S tem namenom smo na območju Železarne Ravne

opravili preko 27 celovitih ekoloških meritev, s katerimi smo ovrednotili ključne ekološke parametre, kot so osvetljenost, hrup, zaprašenost, plini in mikroklima. Poleg tega pa je bilo izvedenih več meritev posameznih ekoloških parametrov, s katerimi so bili ovrednoteni posebni pogoji ter s tem SPPD na posameznem delovnem mestu.

Največ celovitih ekoloških meritev je bilo opravljenih v Metalu (13), STO (6) ter v Opremi in Energetiki (3).

ZDRAVNIŠKI PREGLEDI

V letu 1999 je bilo za družbe na območju Železarne Ravne opravljenih 653 zdravstvenih pregledov, od tega 475 periodičnih zdravstvenih pregledov, 137 ciljanih, 18 kontrolnih in 23 predhodnih zdravstvenih pregledov. Kriteriji za napotitev na periodične zdravstvene preglede so različni, pri čemer imata ključno vlogo delovno mesto glede na stopnjo zdravstvene ogroženosti, ugotovljeni ekološki pogoji na delovnem mestu ter delovna doba delavca. Pri tem velja poudariti, da večina podjetij kljub relativno težkim pogojem poslovanja še vedno ohranja ustrezno stopnjo ravni preventivnega zdravstvenega varstva zaposlenih.

Največ opravljenih zdravstvenih pregledov delavcev je bilo v Metalu (386), STO (143), Nožih (48), Armaturah – LLU (24), Energetiki (12) itd. V primerjavi s predhodnim letom je bil prav na področju preventivnega zdravstvenega varstva opazen tako kvalitativen kot kvantitativen napredek. To lahko podkrepimo s podatkom, da je bilo opravljenih več periodičnih zdravstvenih pregledov v Metalu in STO, in to zaradi vzpostavitve ustrezne stopnje odgovornosti delodajalcev do izvajanja z zakonom predpisanih obveznosti kot tudi zaradi večje skrbi za varnost delavcev. Ob tem velja poudariti tudi veliko angažiranost vodstva Zdravstvenega doma Ravne oziroma njegovega Dispanzerja za medicino dela, prometa in športa, ki je prilagodil roke izvajanja zdravstvenih pregledov ter ob zaključku pripravil celovito poročilo o ugotovitvah zdravstvenih pregledov. Vsekakor se s takšnim pristopom dopolnjujeta tehnični in zdravstveni vidik celovite varnosti pri delu.

KRVODAJALSKE AKCIJE

V lanskem letu smo skupaj s Splošno bolnišnico Slovenj Gradec in z Zavodom RS za transfuzijo preko postaje prve pomoči napotili 867 delavcev na organizirane krvodajalske akcije. Med udeleženci je bilo 375 delavcev iz Metala, 316 iz STO, 53 iz Armatur, 31 iz Opreme, 19 iz Energetike, 27 iz Nožev, 18 iz Serpe, po 9 iz ELVIP-a in Logističnega centra, po 7 iz VOGARD-a in Styrie Vzmeti, 2 iz ZIP centra in 1 iz Transkorja.

KONTROLA BOLNIŠKEGA REDA

Eden izmed ukrepov obvladovanja bolniškega staleža je tudi t.i. laična kontrola bolniškega reda zaposlenih. V lanskem letu smo za podjetja na območju ravske železarne izvedli 295 kontrol bolniškega reda.

Pregled števila opravljenih kontrol ter ugotovljenih kršitev bolniškega reda:

Podjetje	Število kontrol	Število kršitev
METAL	114	7
STO	99	6
OPREMA	11	1
NOŽI	23	3
ARMATURE	25	1
STYRIA VZMETI	9	3
ENERGETIKA	14	1

Ob opravljenih kontrolah ugotavljamo, da je še vedno veliko zlorab oziroma kršitev predpisanega bolniškega reda, kar ima za posledico pogosto neupravičeno podaljševanje bolniškega staleža. V večini primerov so vodstva posameznih podjetij tudi sprožila ustrezne disciplinske postopke zoper kršitelje bolniškega reda.

POŠKODBE NA DELU

Eden najbolj spodbudnih statističnih podatkov s področja varnosti in zdravja pri delu za leto 1999 je prav gotovo upad števila registriranih poškodb na delu, in sicer za več kot 15 % v primerjavi z letom 1998. Tako se še nadaljuje trend upadanja števila poškodb na delu, ki je vsekakor večji od trenda zmanjševanja števila zaposlenih delavcev. Zdaleč največji padec števila poškodb na delu beležimo v STO (-54) in Metalu (-35), medtem ko je bilo več poškodb v Armaturah (+6) in v Nožih (+3).

Število registriranih poškodb na delu in na poti na delo (ER-8):

Podjetje	Poškodbe na delu	Poškodbe na poti na delo
METAL	68	9
STO	44	8
OPREMA	10	0
NOŽI	16	1
ARMATURE	22	3
STYRIA VZMETI	15	1
ENERGETIKA	0	1
VOGARD	4	1

Skupaj je bilo na območju Železarne Ravne 179 poškodb na delu in 24 poškodb na poti na delo oz. z dela.

Še vedno pa so zdaleč najpogostejši vzroki poškodb na delu neustrezen način oz. postopek dela, motnje v tehnološkem procesu in kršitve predpisov iz varstva pri delu.

V lanskem letu je bilo obravnavanih v prej omenjenih podjetjih tudi 100 odškodninskih zahtevkov, od tega so jih največ vložili delavci iz Metala (40), iz STO (34) in iz Nožev (13).

ZDRAVSTVENO VARSTVO DELAVCEV

Za podjetja na lokaciji Železarne Ravne je na ustrezen način organizirano in izvajano zdravstveno varstvo delavcev v primeru poškodb in nenadnih obolenj med delom. Obveznost zagotavljanja prve pomoči med delom za primer poškodb na delu nalaga Zakon o varnosti in zdravju pri delu tistim podjetjem, v katerih lahko zaradi narave dela in samega tehnološkega procesa pride do resnih poškodb in zdravstvenih okvar. Zaradi tega imamo v železarni skupaj z Gasilskim zavodom Ravne zagotovljeno stalno zdravstveno ekipo, ki je strokovno in tehnično usposobljena za reševanje in nudenje prve pomoči.

Tako je bilo v lanskem letu izvedenih kar 9.712 različnih zdravstvenih storitev za 6.161 delavcev, ki so iskali prvo pomoč. V lanskem letu je iskalo prvo pomoč 687 delavcev manj kot leto poprej.

Zaradi poškodb na delu je prvo pomoč iskalo 2.341 delavcev. Zdaleč največ je bilo evidentiranih vseh poškodb na delu v Metalu (876), potem v STO (587), Armaturah – LLU (235), Styrii Vzmeteh (148) in Serpi (94). Zaradi resnosti poškodb na delu je bilo v Zdravstveni dom Ravne napotenih 250 delavcev; od tega je bilo z reševalnim vozilom prepeljanih 77 poškodovancev. Na samem delovnem mestu v obratu pa smo zaradi teže poškodb na delu, skupaj z gasilci – reševalci, intervenirali v 23 primerih.

Zaradi nenadnih obolenj je iskalo prvo pomoč 3820 delavcev, od tega jih je bilo napotenih v Zdravstveni dom Ravne 58, z reševalnim vozilom pa smo intervenirali v 42 primerih.

Tudi navedeni statistični podatki potrjujejo, da je nujno potrebno ohranjanje dosedanjega nivoja zdravstvenega varstva delavcev, saj izkušnje iz medicine dokazujejo nujnost hitre in strokovne intervencije v primerih poškodb ali nenadnih obolenj

pri delu zaradi zmanjševanja njihovih posledic. S tem je gotovo upravičen strošek podjetij, ki ga imajo s financiranjem tovrstne oblike zdravstvenega varstva zaposlenih delavcev.

Za celovito oceno stanja varnosti in zdravja pri delu seveda ne zadoščajo zgolj prej omenjeni kazalci, ampak na ustrezno stopnjo varnosti vpliva še vrsta drugih znanih, pa tudi pogosto prikritih kazalcev. Dejstvo pa je, da kažejo podjetja oz. njihova vodstva izrazito pozitiven odnos z veliko mero odgovornosti do zagotavljanja ustrezne ravni varnosti, še zlasti zaradi zavedanja, da sodijo tehnološki postopki v sam vrh ogroženosti delavcev zaradi nevarnosti poškodb in zdravstvenih poškodb. Pri tem velja omeniti še zaznavno in hkrati spodbudno prizadevanje sindikatov, organiziranih na območju Železarne Ravne, za vzpostavljanje zahtev po varnih delovnih pogojih.

Sicer pa lahko govorimo, da so vzpostavljeni varni delovni pogoji takrat, ko zagotovimo ustrezno ravnanje delavca, urejenost delovnega okolja in varnost sredstva za delo. Stroka varnosti in zdravja pri delu pa je tista, ki zlasti z vodstvom podjetja zagotavlja ustrezne tehnične, zdravstvene, organizacijske, pravne in druge pogoje varnega dela. S tem pristopom so koristno vložena nemajhna finančna sredstva podjetij v celovito zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu.

BVD–RAVNE, d. o. o.
Mirko Vošner, univ. dipl. inž.

PROTESTNI SHOD KOVINARJEV NA RAVNAH

Sindikata kovinske in elektroindustrije Slovenije (SKEI) je 18. aprila pripravil protestni shod Ravne 2000. Na ploščadi pred Namo se je zbralo okrog 2000 udeležencev iz celotne Slovenije (med njimi so bili tudi zaposleni v železarskih družbah), ki so zahtevali takojšnja pogajanja o spremembah tarifnega dela kolektivne pogodbe dejavnosti oziroma pogajanja o povečanju plač, prenehanje odpuščanja delavcev in ohranitev delovnih mest v kovinski in elektroindustriji, dogovor o politiki plač ter sprejem industrijske politike Republike Slovenije, ki bo omogočala napredek in konkurenčno sposobnost industrije na mednarodnem trgu.

sindikata kovinarjev pri KNSS, Franci Žaberl, predsednik območne organizacije SKEI za Gorenjsko, in Branko Benedik, predsednik območne organizacije SKEI za Podravje.

Govorniki so opozorili predvsem na prenizke plače (draginski dodatek je po njihovem mnenju višek cinizma), nenehno zmanjševanje števila zaposlenih, prizadevanje delodajalcev za zmanjševanje pravic delavcev, proti čemur se bodo borili z vsemi sredstvi sindikalnega boja ... Predstavniki različnih sindikatov so poudarili tudi enotnost glede ciljev, ki jih želijo doseči v odnosu do delodajalskih organizacij, in poudarili, da je v slogi moč.

Dušan Semolič je množici med drugim zatrdil: »Pravice do primerne plače nimajo le sodniki, poslanci, zdravniki in šolniki, ampak tudi industrijski delavci, kovinarji, inženirji ... Za osem ur dela ne sme nihče biti revež.«

Albert Vodovnik je na koncu zahteve kovinarjev strnil v stavka: «Hočemo delo in plače! Ne bomo lutke za strankarske igre!» in napovedal, da bodo v primeru, če nasprotna stran ne bo imela posluha za protest, naslednjič podobno zborovanje pripravili

**Ravne
so bile –
po mnenju
govornikov –
kar pravi
kraj za
zborovanje
kovinarjev,
saj ima
Mežiška
dolina
že
dolgoletno
industrijsko
tradicijo.**

Protestnega shoda so se v znak podpore udeležili tudi člani Sindikata kovinske, elektro in metalurške industrije SKEM pri KNSS Neodvisnost.

Na govorniškem odru so se zvrstili Albert Vodovnik, predsednik SKEI Slovenije, Adi Zih, namestnik predsednika sindikalne podružnice SKEI družb Slovenskih železarn na Ravnah, Dušan Posedi, predsednik sindikalne podružnice SKEI družb Slovenskih železarn na Ravnah, Vili Novak, predsednik območne organizacije SKEI za Koroško, Dušan Semolič, predsednik Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, Milan Škafar, predsednik

pred poslovno zgradbo Gospodarske zbornice v Ljubljani. Skrajno sredstvo za izpolnitev ciljev pa je po njegovem mnenju splošna stavka.

Kot so zapisali v Delavski enotnosti 20. aprila, je shod, kjer so v spremljajočem programu nastopili tudi Pihalni orkester železarjev Ravne ter kantavtorja Damjan Zih in Milan Kamnik, zalegel, saj se tri združenja pri Gospodarski zbornici Slovenije strinjajo s pogajanjmi o spremembah in dopolnitvah kolektivne pogodbe za kovinsko industrijo, kovinske materiale in livarne, kar je bila ena od zahtev protestnikov.

A. Č.

KULTURNA KRONIKA ZA APRIL

● Dijaki ravske gimnazije (zdaj so nekateri že študentje) so 1. 4. v Kulturnem domu na Ravnah odigrali 20. predstavo Sartrove drame *Zaprta vrata*. Igralci: Matjaž Jeznik, Ajda Vasle, Aleša Svetina in Tomi Simetinger so se pod režijsko taktirko Silve Sešel z njo uvrstili v tekmovalni program Cankarjevega doma – Generacija X.

● 33. pevska revija *Od Pliberka do Traberka* se je 1. 4. ustavila na Prevaljah v Družbenem domu.

Nastopili so: MePZ Župnije Ravne, Vokalna skupina PET IN TRI Stara vas, Mešani komorni zbor Vuzenica in MoPZ Vres Prevalje.

● Lutkovno gledališče FRU-FRU Ljubljana je za četrto predstavo lutkovnega abonmaja odigralo igrco *Moj dežnik je lahko balon*. Otroci v Mežiški dolini so si jo lahko ogledali 13. in 14. 4.

● Pihalni orkester Rudnika Mežica je v okviru abonmaja pihalnih orkestrrov 14. 4. nastopil v Družbenem domu Prevalje.

● Šesti (in zadnji) koncert glasbenega abonmaja 1999/2000 je bil 15. 4. V Glasbenem domu na Ravnah je nastopil Trio Lorenz (Primož Lorenz – klavir, Tomaž Lorenz – violina, Matija Lorenz – violončelo). Večer je bil v znamenju češke romantike, saj je trio igral skladbe Antonina Dvořaka in Bedricha Smetane.

Prvi koncert glasbenega abonmaja v novi koncertni sezoni bo novembra.

● V Likovnem salonu so v organizaciji Koroškega muzeja Ravne 20. 4. odprli razstavo Tadeja Pogačarja in P. A. R. A. S. I. T. E. Museum Zgodba dveh mest. Odprta je bila do 13. maja.

A. Č.

NOVE KNJIGE V KOROŠKI OSREDNJI KNJIŽNICI RAVNE

Bajt, D.: Slovenski kdo je kdo. – Ljubljana : Nova revija, 1999
Berčič, H.: Šport v funkciji zdravja odvisnikov. – Ljubljana : Fakulteta za šport, 1999
Detela, L.: Emigrant : pregnanec med dvema svetovoma. – Ljubljana : Nova revija, 1999
Grad, A.: Veliki angleško-slovenski slovar (Elektronska datoteka). – Ljubljana : DZS, 1999
Gros, T.: Svetlobni križi in drugi čudeži. – Ljubljana : CDK, 1999
Hrvatska, Slovenija, BiH (Kartografsko gradivo). – Zagreb : Trsat, 1999
Kapš, P.: Voda za zdravje. – Novo mesto : Erro, 1999
Karp, D. A.: Sitnosti z Windows 98. – Ljubljana : Pasadena, 1999
Klampfer, M.: Prenehanje delovnega razmerja s primeri iz sodne prakse. – Ljubljana : Primath, 1999
Klemenčič, M.: Jurij Trunk med Koroško in Združenimi državami Amerike... – Celovec : Ljubljana : Dunaj : Mohorjeva založba, 1999
Komelj, M.: Obrazi : slovensko slikarstvo XIX. stoletja. – Ljubljana : Nova revija, 1999

Kotar, M.: Naše drevesne vrste. – Ljubljana : Slovenska matica, 1999
Kovač, M.: Skrivno življenje knjig : protislovja knjižnega založništva v Sloveniji v 20. stoletju. – Ljubljana : Filozofska fakulteta, 1999
Lah, A.: Pregled svetovne in slovenske književnosti (Računalniška datoteka). – Ljubljana : Rokus, 1997
Levstik, F.: Martin Krpan z Vrha. – Ljubljana : Delo, 1999
Mariborska knjiga. – Ljubljana : Slovenska matica, 1999
Mason, D.: Trmoglav otrok. – Ljubljana : Mladinska knjiga, 1999
Menart, J.: Pesmi in balade (Zvočni posnetek). – Ljubljana : Sanje, 1999
Mindell, E.: Ohranimo zdravje. – Ljubljana : Mladinska knjiga, 1999
Mlakar, P.: Ples kot umetnost in gledališče. – Celje : Mohorjeva družba, 1999
Moore, T.: Duše dvojčice. – Nova Gorica : Eno, 1999
Mramor, D.: Slovar poslovnofinančnih izrazov : slovensko-angleški, angleško-slovenski. – Ljubljana : Gospodarski vestnik, 1999
Natek, K.: Države sveta 2000. – Ljubljana : Mladinska knjiga, 1999
Novak-Škarja, B.: Sodobni pogledi na reinkarnacijo. – Ljubljana : CDK, 1999
Popraviteljsko obnašanje slovenskih podjetij. – Ljubljana : Gospodarski vestnik, 1999
Prva odločitev Slovencev za Slovenijo. – Ljubljana : Nova revija, 1999
Purcell, D.: The Slovenian state in the internet. – Ljubljana : Open Society Institute, 1999
Šibila, M.: Rokomet. – Ljubljana : Fakulteta za šport, 1999
Šuštaršič, J.: Nuklearnomedicinski slovar. – Ljubljana : TZS, 1999
Tišljar, Z.: Evropska ideologija. – Maribor : Inter-kulturo, 1999
Veliki atlas svetovne zgodovine. – Ljubljana : DZS, 1999
Zakon o finančnem poslovanju z uvodnimi pojasnili : Zakon o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji s komentarjem. – Ljubljana : Primath, 1999
Zorn, A.: Nacionalni junaki, narcisi in stvaritelji : eseji o slovenski književnosti. – Ljubljana : Mladinska knjiga, 1999
Žnidaršič, J.: Dobimo se na tržnici. – Ljubljana : Veduta AŽ, 1999

Izbor: Darja Molnar

UREDNIŠKI ODBOR – PODPORA UREDNIŠTVU

Od lanskega septembra deluje nov uredniški odbor internih glasil.

Sestavljajo ga predstavniki največjih proizvodnih podjetij. Člani uredniškega odbora, imenovali so jih direktorji, so: **Andrej Gradišnik**, spec. man., univ. dipl. inž. metal. in mater., iz Metala (njegova namestnica sta **Jože Apat**, univ. dipl. inž. metal. in mater., in **Blanka Kaker**, univ. dipl. kem.), **Maksimilijan Večko**, univ. dipl. inž. metal. in mater., iz STO, **Anton Vučko**, inž. stroj., iz Energetike (njegova namestnica je **Darinka Potočnik**, dipl. inž.), **Roman Pori**, inž. metal., iz Nožev (njegova namestnica je **Mira Praunseis**, inž. stroj.) in **Kristijan Senica**, univ. dipl. ekon., iz Armatur Muta.

Člani uredniškega odbora se sestajajo enkrat mesečno (praviloma vsak prvi ponedeljek v mesecu). Takrat pregledajo tiske, ki so izšli v preteklem mesecu, in se seznanijo z vsebinsko zasnovo nastajajočih glasil. Njihove pripombe in predlogi so uredništvu v veliko pomoč.

A. Č.

ŠPORT

ODBOJKA

Na Ravnah so se na volilni skupščini zbrali člani vodstvenih struktur, igralci in simpatizerji OK Fužinar GOK IGEM in pregledali delo v minulem dvehletnem obdobju. Ocenili so, da 4. in 5. mesti članske ekipe v zadnjih dveh sezonah prvenstva 1. DOL nista v skladu s pričakovanji, kajti v klubu, ki je imel domala profesionalni pogon, so si pred prvenstvom zadali višje cilje. Novi devetčlanski upravni odbor, ki so ga na skupščini potrdili, bo imel prioriteto nalogo v klubu obdržati kakovostne domače odbojkarje, medtem ko se bodo v prihodnje izogibali nakupu tujih igralcev, kar je bila praksa doslej. Z domačimi strokovnimi kadri (Franjo Jež, Adi Umaut, Branko Golob) bodo še naprej skrbeli za načrtno vzgojo mlajših generacij. Klub bo v naslednjem mandatu vodil predsednik Danilo Pudgar, v upravnem odboru so še: Drago Golob, Zvone Božič, Franjo Jež, Marjan Kokol, Igor Filipančič, Danilo Čebulj, Danilo Tušek in Stojan Košak.

V letošnji finalni mladinski ligi so naslov državnega prvaka osvojili odbojkarji Salonita Anhovo, ki so v zadnji tekmi na Ravnah premagali vrstnike Fužinarja s 3:2. Varovanci trenerja Branka Goloba so osvojili naslov viceprvaka, tretji je bil Žužemberk in četrti Bled.

PLAVANJE

Na Velikonočnem mitingu v Celju se je od Fužinarjevih plavalcev najbolj izkazal Damir Dugonjič v kategoriji mlajših dečkov. V disciplinah 50 m prsno in 50 m delfin ter 100 m mešano je zmagal, poleg tega pa bil še po enkrat drugi in tretji. V seštevku treh najboljših rezultatov je Dugonjič premočno zmagal med svojimi vrstniki. Aleš Logar in Petra Jovan sta osvojila druga mesta, Gabrijela Golob-Dobrina pa je bila med mlajšimi letniki enkrat prva in dvakrat druga.

Plavalki Fužinarja Lidija Breznikar in Tanja Kumprej sta se skupaj s plavalci Triglava Kranj mesec dni pripravljali v ZDA za letošnje nastope na evropskem prvenstvu.

KEGLJANJE

Na državnem posamičnem članskem prvenstvu, ki je bilo za moške v Celju in za ženske v Radencih, so se v finale, med štirindvajset najboljših, uvrstili Slovenjgradčanka Bernarda Žvikart, ki je bila odlična deveta, ter Silvo Belaj (Elektrarna Dravograd) in Majda Verbole (Korotan). Na prvomajskem turnirju v Dravogradu je med registriranimi kegljači zmagal Ravenčan Vojko Belaj pred Milanom Črnkom (oba Elektrarna) in Dragom Kordežem (Fužinar). Med neregistriranimi je bil najboljši Radeljčan Niko Vadas, med upokojenci pa Ravenčan Horst Parotat.

NAMIZNI TENIS

Na letošnjem državnem mladinskem prvenstvu sta se od igralcev koroških klubov najboljše uvrstila, in to med 16 najboljših med posamezniki: Rajko Temik iz Radelj in Ravenčanka Zala Šetina. Na državnem prvenstvu dečkov in deklic na Ptujju sta se med dvojicami Zala Šetina in Katja Tomažič (obe Fužinar Interdiskont) uvrstili od 5. do 8. mesta, prav tako Tomažičeva v igri posameznice.

LOKOSTRELSTVO

V Radencih je bilo med prvomajskimi prazniki dvodnevno tekmovanje za slovenski pokal, na katerem je Ravenčan Urban Ravnjak dosegel v disciplini Fita v slogu compound ali s sestavljenim lokom imeniten rezultat – 1314 krogov, kar je mlademu tekmovalcu LD Koroške omogočilo uvrstitev v slovensko reprezentanco. Ravnjak je v absolutni članski konkurenci osvojil 4. mesto, med kadeti pa je zmagal.

INVALIDSKI ŠPORT

Na tradicionalnem mednarodnem pokalnem turnirju »Alpe Jadran« v sedeči odbojki, ki je bil ob koncu aprila v dvorani na Prevaljah, je nastopilo osem ekip iz Madžarske, BiH, Hrvaške, Nizozemske in Slovenije. V finalni tekmi za 1. mesto sta se pomerili obe madžarski ekipi, zmagali so odbojkarji Humanitasa iz Tatabanye, ki so premagali Mozdulj SE iz kraja Vac pri Budimpešti z 2:1. V tekmi za 3. mesto je ekipa Hrabri Zagreb premagala IŠD Samorastnik Ravne z 2:0. Naši so nastopili v sestavi: Kragelnik, Homan, Ošlovnik, Vrtačnik, Samec, Firšt, Majdič, Mithans in Ozmeč. V pripravi za nastop na svetovnem prvenstvu maja letos v Mastrochtu je slovenska ženska reprezentanca odigrala sočasno na Prevaljah dve prijateljski tekmi z ustrežno vrsto Nizozemske. Gostje so obakrat zmagale, s 3:2 in z 2:1 v nizih. Naše tekmovalke so igrale v postavi: Anita Umaut, Danica Gošnjak, Štefka Tomič, Veronika Triplat, Mira Jakin, Marina Cencelj, Saška Kotnik, Andreja Gosak, Emilija Gradišnik, Marjana Sonjak in Alenka Šart.

Na Ravnah je potekalo državno prvenstvo invalidov v kegljanju. Med Korošci se je najbolj izkazal Peter Ozmeč s Prevalj, ki je zmagal v kategoriji druge poškodbe – skupine E4. Tretji mesti sta osvojila Ravenčana Edo Kopmajer in Erika Lesnik.

Ivo Mlakar

Izdaja: Fužinar Ravne, d. o. o., Koroška cesta 14, Ravne na Koroškem. **Uredništvo:** glavna in odgovorna urednica mag. Andreja Čibron-Kodrin, tehnična urednica Jelka Jamšek. **Lektoriranje:** Miran Kodrin, prof. **Objavljene fotografije** je prispevalo uredništvo, če ni navedeno drugače. **Tel.:** 0602 21-131 ali (02)-82-21-131, urednica 6305, tajništvo 6753. **Tisk:** ZIP center, d. o. o., Koroška 14, Ravne na Koroškem. Glasilo je obdavčeno z 8-odstotnim DDV.

Objavljenih prispevkov ni dovoljeno kakorkoli ponatisniti brez pisnega dovoljenja uredništva.

KADROVSKA GIBANJA V MARCU

Konec marca je v ravanskem delu koncerna Slovenske železarne delalo 2.965 zaposlenih; v zasebnih podjetjih (in v javnem zavodu), ki so nastala iz Železarne Ravne in so vključena v to rubriko, je bilo zaposlenih 453 ljudi.

V prvi skupini podjetij se je število zaposlenih v primerjavi s prejšnjim mesecem zmanjšalo za 8 delavcev, v drugi skupini pa za 1 delavca.

V prvem letošnjem četrtletju je bilo v Slovenskih železarnah zaposlenih 5.657 delavcev: 2.576 v metalurških podjetjih, 1.158 v reprodukcijki verigi, 295 v energetskih podjetjih, 884 v ostalih proizvodnih družbah ter 72 v preostalih podjetjih, 316 v invalidskih podjetjih in 318 v namenskih podjetjih ter 38 na sedežu v Ljubljani.

DRUŽBA ŠTEVILO ZAPOSLENIH

METAL	1.111
STO	814
NOŽI	185
ARMATURE MUTA	350
OPREMA	159
LOGISTIČNI CENTER	142
ENERGETIKA	107
STAN. PODJETJE	19
ZIP CENTER	78
STYRIA VZMETI	130
TRANSKOR	50
TK RAVNE	8
VOGARD	76
SERPA	123
GASILSKI ZAVOD	15
EUREST	51

FLUKTUACIJA

Sklenitve delovnega razmerja

V železarskih družbah so marca našli 7 sklenitev delovnega razmerja: 4 v ZIP centru, 2 v Nožih in 1 v Logističnem centru. V prvem podjetju je bil vzrok za sklenitve novih delovnih razmerij prerazporeditev znotraj koncerna, v drugem in tretjem pa zaposlitev za določen čas.

Od zasebnih družb je do sprememb prišlo le v podjetju Styria Vzmeti (za določen čas so zaposlili pet iskalcev dela) in v Serpi (1 prerazporeditev).

Prekinitev delovnega razmerja

V ravanskem delu koncerna so marca obravnavali 15 prekinitev delovnega razmerja: 6 v STO, 4 v Metalu, 4 v Logističnem centru in 1 v Armaturah Muta.

Vzroki so bili naslednji: potek delovnega razmerja za določen čas (4), smrt (2), sporazumna prekinitev delovnega razmerja (1), disciplinski ukrep (1), potek pripravništva (1), upokojeitev (2) in razporeditev znotraj koncerna (4).

V drugih družbah na območju železarne se je število zaposlenih spreminjalo le v Eurestu (1 invalidska upokojeitev) in v podjetju Styria Vzmeti (3 fantje so odšli v Slovensko vojsko, 1 delavec se je upokojil, 2 sta bila zaposlena le za določen čas).

Po podatkih IC Smeri, d. o. o. in kadrovskih oddelkov podjetij povzela A. Č.

MARIJA PISAR

1952–2000

Moje prvo srečanje z Marijo je bilo presenetljivo, saj me je že po prvih besedah na nek način "ozmerjala" in mi s tem tudi dala vedeti, da se z mano niti slučajno ne strinja. "Kaj pa ti je ženska?" sem se začuden spraševal.

Z meseci in leti, ki smo jih kasneje skupaj preživeli na "šihu", sem kaj hitro spoznal, da so besede, ki jih je izrekla Marija na nekoliko svojstven, mogoče malo robat, način, besede resnice in poštenja. Mojca, nekateri smo jo klicali tudi tako, namreč ni poznala laži niti hinavščine. Če se s čim ni strinjala in je vedela, da ima prav, to pa je bilo velikokrat, je to človeku v obraz tudi povedala.

Poznali smo jo kot zelo zanesljivo. Delo je opravljala odgovorno. Nikoli ni znala reči: "Ne zmorem, ne znam, ne bom!" Svoje delo je vedno brezhdbno postorila. Med nami je prav gotovo malo tako zanesljivih in delu predanih ljudi, kot je bila Marija. Večkrat smo ji rekli, naj si malo odpočije, vzame dopust, vendar tega enostavno ni znala. Ko pa si je vendarle želela imeti dopust, smo že vnaprej vedeli, da tega dne prav gotovo ne bo dežja. Poznala je nekaj malega užitkov, ki pa so bili zopet povezani z delom na njenem domu, saj so ji "štala", polje in travnik zelo veliko pomenili.

Nikdar ni govorila o svojih težavah, vesela in ponosna pa je bila na svoje otroke in vnuka, čeprav njim tega ni prav pogosto povedala.

Še tako močna korenina in trdna skala sčasoma popustita, če so pritiski in vplivi okolja preveliki. Sodelavci smo opazili, da je z njo nekaj narobe, saj je postajala bolj tiha in potrta, njena življenjska energija je vidno ugašala.

Prvič po več kot 30 letih dela je tudi "pojamrala" in nam zaupala svoje težave s prošnjo za pomoč. Kolikor je bilo v naših močeh, smo ji sodelavci poskušali pomagati, vendar nam žal ni uspelo.

V naših srcih ni obtožb, je samo žalost.

Za sodelavce
Milan Škafar

NAGRADNA KRIŽANKA ŠT. 57

Nagradna križanka št. 56 – REŠITEV VODORAVNO: OKEL, RNK, POPADIJA, VELIKA NOČ, POLITIK, RJ, STIL, BE, ANKA, TISA, ATO, RAK, ARARA, TLA, TON, LASTOVKA, ILKA, MAOR, RK, SKEPTIK, ELAN, TA, OSLO, NOTA.

Žreb je določil, da se bodo na splavarjenje po Dravi podale: MIRA KOTNIK, STO Ravne,

DRAGICA PEROVNIK, STO Ravne, MARIJA PRINČIČ-ANTIČ, Serpa.

Nagradna križanka št. 57: Rešitev križanke in svoje podatke pošljite (po interni pošti) do vključno 1. 6. 2000 na naslov: FUŽINAR RAVNE, d. o. o., Uredništvo Informativnega fužinarja, Koroška cesta 14, Ravne na Koroškem. Zaradi znižane naklade glasila sprejemamo tudi rešitve fotokopirane križanke. Rešitev križanke in imena nagrajencev bomo objavili v prihodnji številki.

				IKO	POLITIČ. STRANKA V SIRIJI IN LIBANONU	DRŽAVA V JUŽNI AMERIKI		SLOVENSKA FILMSKA IGRALKA	IME NAPOVEDOVALKE KOROŠEC	PLESALKA V INDIJSKEM SVETIŠČU	DOLGORIPA PAPIGA
				KEMIJSKI ELEMENT BARJ	B			VODNA ŽIVAL			B
				DELAVEC ARHIVA	A			JAPONSKI OTOK			
				DORBA ZA ŽIVLJENJE OSAMITEV, IZOLACIJA	A						J
IF	RECEPT	SKUPINA GLASBENIKOV	SMUČIŠČE NA RAVNAH TEKME AVTOMOBILOV	↓		S			STO KVADRAT. METROV	A	
GRŠKI OTOK						NATRIJ		SLAVNOSTNA PESEM		D	
OČIVI-DEC						DELI TASTATURE		MANIŠI SONČNIK		E	OSEBNI ZAI MEK
POLOTOK V ČRNEM MORJU						GOROVJE V SZ. TURČIJI			GRŠKA ČRKA p	R	
TELOVADNI ELEMENT									STOJEČA VODA, MIAKUŽA		
VERSKA LOČINA						VIKING				A	
						KAREL TRDINA					
ZAČETNIK BOLGAR-SKE DINASTIJE					KRISTINA AGUILERA			ALUMINIJ		PARADIŽ, EDEN	PREDUJEM, NAPLACILO
					MONGOL VLADAR			BREZAL-KOHO LNA PHJAČA			
LEV TOLSTOJ			NAGLAS				TRAVNAT SVET NA KONCU NIIVE				
			ROBERT ZEC				KILOMETER				
3. STOPNJA TONSKE LESTVICE						VELIK ČRN PTIČ					
KEMIJSKI ELEMENT Z OZNAKO AS						MALAJ-SKI POLOTOK					

Natanko pred letom dni ste se reševalci križanke potegovali za nagrado Trgosina, d. o. o. – letovanje v prikolic v Lanterni. V uredništvu ste nas prav zasuli z rešitvami; dobili smo jih 646, kar je daleč največ doslej.

Zato smo se s podjetjem Trgosin, d. o. o. dogovorili, da nagrado ponovno podelijo: tudi tokrat bo septembra srečni izžrebanec oziroma izžrebanka z družino dobil v brezplačno desetdnevno uporabo prikolico v poreški Lanterni.

IME IN PRIIMEK:.....

PODJETJE OZ. NASLOV:.....